خبر

فروش سینمای ایران هزار میلیاردی شد

بنا بر اعلام مدیرعامل مؤسسه سینماشهر، فروش سینمای ایران از هزار میلیارد تومان گذشت که این میزان فروش دو ماه زودتر از موعدی که تخمین زده شده بود، محقق شد.

هاشم میرزاخانی، مدیرعامل این مؤسسه درباره وضعیت فروش سینمای ایران گفت: فروش سینمای ایران در دی از مرز هزار میلیارد تومان گذشت. پیش‌بینی‌ها این بود که تا پایان امسال به این رقم فروش برسیم اما استقبال مردم از سینما این عدد را رقم زد، به‌طوری‌که دو ماه زودتر از موعدی که تصور می‌شد این امر محقق شد.

وی با اشاره به آمار فروش امسال سینمای ایران بیان کرد: طبق آمار سمفا از ابتدای فروردین سال ۱۴۰۲ تا ۲۴ دی فروش سینمای ایران بیش از هزار میلیارد تومان بوده است. همچنین تاکنون بیش از ۲۳ میلیون و ۴۷۲ هزار نفر در ۶۵۰ هزار سئانس به تماشای فیلم‌ها در سینماها پرداخته‌اند. در این رقم، سهم فروش گیشه سینماها بیش از ۴۹۱ میلیارد تومان با بیش از ۱۲ میلیون نفر و سهم سامانه‌های فروش آنلاین از فروش سینما تاکنون بیش از ۵۰۸ میلیارد تومان با بیش از ۱۱ میلیون نفر مخاطب است. میرزاخانی ادامه داد: فروش سایر فیلم‌هایی که در سال ۱۴۰۲ تاکنون اکران شده‌اند مانند فیلم‌های هنر و تجربه و فیلم‌های خارجی نیز بیش از ۱۰ میلیارد و ۵۹۳ میلیون تومان با بیش از ۲۰۷ هزار نفر مخاطب بود.

در ستایش مستند نگار آزادگان

آیین نکوداشت مسعود ده‌نمکی به همراه معرفی مجموعه ۷۸ جلدی «فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان» برگزار شد

عکس‌ها: مجید آزاد / جام جم

علی رستگار
گروه فرهنگ و هنر

آن عنوان بندی اول «اخراجی‌ها۲» با سیم خارداری که تصاویر رزمنده‌ها را موقع تسلیم شدن و اسارت احاطه کرده به‌اضافه همه آن نمک ریختن‌های بیژن قالپاق (امین حیایی) و بایرام لودر (اکبر عبدی) در اردوگاه دشمن و ریشخند و کلافه‌کردن بعثی‌ها و منافقین که مقاومت اسرای ایرانی را قابل تحمل‌تر و دلپذیرتر می‌کرد، محصول شناخت مسعود ده‌نمکی، نویسنده و کارگردان فیلم از فرهنگ جبهه و رزمنده‌ها و اسارت بود. اگر سه‌گانه اخراجی‌ها به‌ویژه قسمت اول آن موردتوجه مخاطبان قرار گرفت و فضای تازه‌ای در سینمای جنگ ایران به‌وجود آورد، دلایلی چون سابقه طولانی حضور این فیلمساز در جبهه، حشر و نشر او با رزمنده‌ها و عقبه روزنامه‌نگاری و تالیف کتاب‌هایی در زمینه جنگ و دفاع‌مقدس داشت. انتشار مجموعه ۷۸ جلدی «فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان» که حاصل ۲۰ سال کار پژوهشی مسعود ده‌نمکی است، چشمه دیگر و البته بزرگ و ارزشمندی از انس و الفت همیشگی ده‌نمکی با فضای جبهه و جنگ و اسارت است. اثری که جای خالی‌اش در ادبیات جبهه و جنگ محسوس بود اما با همت بلند ده‌نمکی، حالا منبع عظیمی برای مشاهده یکجای کتاب‌های مرتبط با اسرا و اسارت وجود دارد که هرکدام از آن آثار، مستعد روایت‌های متعدد سینمایی و تلویزیونی است، به شرطی که فیلمسازان و نهادهای مسئول در حوزه سینما و دفاع مقدس، قدر این گنجینه ادبی و کتاب‌های مورد اشاره را بدانند.

آیین نکوداشت مسعود ده‌نمکی، نویسنده و کارگردان به همراه معرفی مجموعه ۷۸ جلدی فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان که با حضور این چهره فرهنگی و سینمایی و غلامعلی حدادعادل رئیس زبان و ادب فارسی، وحید جلیلی قائم‌مقام رئیس رسانه‌ملی، مهدی رمضانی دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و برخی چهره‌های دیگر فرهنگی و ادبی و سینمایی، شامگاه دوشنبه در تالار رودکی تهران برگزار شد، قدمی مثبت برای تجلیل و قدردانی از کار بزرگ ده‌نمکی است و نوید استمرار چنین تلاش‌هایی را در عرصه ادبیات را می‌دهد.

تاریخ نگاری بعد از انقلاب متفاوت است

غلامعلی حدادعادل، رئیس زبان و ادب فارسی در مراسم نکوداشت مسعود ده‌نمکی و معرفی این مجموعه گفت: کاری که آقای ده‌نمکی کرده کار کوچکی نیست؛ کار سنگین، مفصل، طولانی، مستمر و سخت بوده‌است.

او افزود: اسناد، اسباب تالیف تاریخ حقیقی است. اسناد، مصالح یک تاریخ واقعی هستند. تاریخی معتبرتر است که برپایه اسناد تالیف شده باشد و گردآوری و انتشار اسناد یک کار واجب برای یک واجب دیگر است. ما در این کار در انقلاب کوتاهی کردیم. معتقدم با همه سندنگاری‌هایی که شده‌است هنوز مثل کوه یخی که ۰/۹ آن زیر آب است، اسناد انقلاب و دفاع‌مقدس ثبت و ضبط نشده‌است. البته با پیروزی انقلاب فصل تازه‌ای در انتشار اسناد تاریخی قبل از انقلاب به‌وجود آمد که تاریخ‌نگاری بعد از انقلاب را با تاریخ‌نگاری قبل از انقلاب متفاوت کرد.

مظلومیت اسرای دفاع مقدس

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در ادامه افزود: تصور می‌کنم آزادگان در مقایسه با شهدای جنگ و حتی رزمندگان، مظلوم واقع شدند. این یک واقعیت است و کار آقای ده‌نمکی می‌تواند مقدمه‌ای باشد که مسأله اسارت و آزادگان در جای طبیعی خودش از نظر فرهنگی قرار بگیرد. همان‌طور که ما شهدای گمنام داریم باید بگوییم قهرمانان گمنام هم داریم. اسرا، قهرمانان گمنام هستند. باید روی این کار سرمایه‌گذاری ویژه کرد. اهمیت گزارش‌هایی که از رزمندگان جنگ باقی مانده در مقایسه با سایر آثار هنری در این است که واقعیت دارد. نوشته‌های هنری حاصل خیالات فرد است اما وقتی خاطرات اسرا را مانند کتاب «من زنده‌ام» یا «پایی که جا ماند» و... که گزارش اسارت است را می‌خوانید، تخیل نیست، واقعی است. اینها تاثیرش روی خواننده کتاب‌ها بسیار زیاد است.

ارزش تاریخ‌نگاری را نمی‌دانیم

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی افزود: کاری که آقای ده‌نمکی کرده کار کوچکی نیست؛ کار سنگین، مفصل، طولانی، مستمر و سخت بوده‌است. کنار ایشان که نشسته بودم گفتم اسم جلسه رونمایی از کار ده‌نمکی است، ولی به شوخی و با شیوه بچه‌های جنوب شهر می‌توان گفت ده‌نمکی با این ۷۸ جلد کتاب از همه «روکم‌نمایی» می‌کند. کسی که ۱۰۰ صفحه کتاب نوشته باشد می‌فهمد ۷۸ جلد کتاب گردآوردن و لو رونویسی هم باشد، چقدر سخت است. حداد عادل در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به این‌که حس تاریخی در ما ایرانی‌ها ضعیف است، افزود: اسناد، اسباب تألیف تاریخ حقیقی است. اسناد، مصالح یک تاریخ واقعی هستند. تاریخی معتبرتر است که برپایه اسناد تألیف شده باشد و گردآوری و انتشار اسناد یک کار واجب برای یک واجب دیگر است. ما در این کار در انقلاب کوتاهی کردیم. ما دیر جنبیدیم اما هرجا جلوی ضرر را بگیریم منفعت است. دیگر این‌که تاریخ را کسانی باید بنویسند که در صحنه بودند. اگر ما تاریخ انقلاب را ننویسیم برای‌مان تاریخ انقلاب می‌نویسند و رهبر معظم انقلاب هم این را تذکر دادند.

آزادگان، نمادی از تاریخ معاصر هستند

وحید جلیلی، قائم‌مقام رئیس رسانه‌ملی در امور فرهنگی در آیین نکوداشت مسعود ده‌نمکی و رونمایی از مجموعه ۷۸ جلدی فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان گفت: آزادگان ما از این جهت که توانستند در دل تهدید، فرصت بیافرینند و در دل رنج‌ها، گنج ایجاد کنند، نمادی از تاریخ معاصر ملت ایران هستند.

او افزود: خدا را شاکرم که آقای ده‌نمکی با اثر ماندگار دیگری، خدمت تازه‌ای به فضای فرهنگی کشور ارائه کرده‌اند. امیدواریم این اثر سنگ بنا و نقطه شروعی برای محصولات رسانه‌ای، هنری و پژوهشی باشد. موضوع اسارت هر دو جنبه تراژدی و حماسه را در خود دارد. آقای ده‌نمکی در مجموعه فعالیت‌های رسانه‌ای و هنری خود، طی این چند دهه نشان دادند که به تراژیک‌ترین وجوه و نیز حماسی‌ترین وجوه واقعیت‌های اجتماعی، توجه دارند. ایشان از فقر و فحشا ساخته‌اند و آسیب‌ها و زشتی‌ها را انکار نکردند و در اخراجی‌ها و معراجی‌ها نیز در عین این‌که رنج و هزینه دادن انسان‌ها را دیده، بر وجه معنوی، معرفتی و حماسی نیز چشم نبستند.

جلیلی با اشاره به تمایل رزمندگان به خلق آثار هنری گفت: به اعتقاد من تمام هنر حماسی، معنوی و شیعی ما از جمله «ما رأیت الا جمیلا» شروع می‌شود که در دل رنج، زیبایی می‌بیند و تلاش می‌کند زیبایی‌شناسی حقیقت را در مصاف با باطل کشف و روایت کند. آقای ده‌نمکی تلاش کردند که در این مجموعه بزرگ، همان خط زینبی و همان روایت زیبایی‌شناسی شیعی را دنبال کنند و این بنیانی است که همه هنرمندان ما می‌توانند تا همیشه از آن سیراب شوند و مبتنی بر چنین مبنای معرفتی جامعه خود را روایت کنند؛ برخلاف کسانی که تلاش می‌کنند جامعه ایرانی و تجربیات سترگ معاصر، از جمله دفاع‌مقدس را نبینند یا ناقص و صرفا زشتی و نابودی و تباهی ببینند و جنبه‌های حماسی آن را انکار کنند.

اثری برای همه کتابخانه‌ها

مهدی رمضانی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور هم در این آیین نکوداشت گفت: مجموعه ۷۸ جلدی فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان در مخزن همه کتابخانه‌های اصلی ما در کشور قرار می‌گیرد؛ این مجموعه همزمان بر سکوهای کتاب الکترونیک کشور منتشر شده و قابل دسترسی است. او ادامه داد: انتشار این مجموعه، قطعا برای تولیدات متعدد و متنوع پیش‌برنده خواهد بود و این موقعیت مهمی است. ما در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزاری این مراسم را وظیفه خود می‌دانیم؛ چراکه اولا به لحاظ محتوایی مجموعه نهاد کتابخانه‌های عمومی برای تهیه محتوا همکار آقای ده‌نمکی بوده است؛ به لحاظ فنی و حرفه‌ای، یکی از رسالت‌های کتابخانه انتشار و گسترش اطلاعات است، به علاوه در رویکرد جدیدی که در مجموعه نهاد پیگیری می‌شود، توسعه فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و هنری در اولویت است و همچنین گرامی داشتن چهره‌های موثر فرهنگی، هنری، تاریخی و سیاسی نیز وظیفه کتابخانه عمومی است. اینها دلایلی برای برگزاری این رویداد در این بستر بوده است. او افزود: این جلسه علاوه بر معرفی این مجموعه، تجلیل از خدمات و زحمات آقای ده‌نمکی در حوزه‌های مختلف هنر و رسانه است. ایشان بر هر حوزه‌ای دست گذاشتند، موفق بوده‌اند؛ در این مراسم ما تلاش‌مان این بود که به ابعاد دیگر شخصیت ایشان نیز بپردازیم. ایشان در حوزه کتاب، آثار دیگری نیز دارند که بخشی منتشر شده و بخشی نیز آماده انتشار است. رمضانی ضمن تقدیر از حاضران و دست‌اندرکاران برگزاری این مراسم، بیان کرد: به اعتقاد بنده برخی موضوعات مخاطب خاص دارد و هر کسی توفیق حضور در آن برنامه‌ها را ندارد و قطعا موضوع آزادگان، یکی از آنهاست. امیدوارم این برنامه ذخیره‌ای برای آخرت ما باشد.

نگاهی به باطن اسارت

سعید اوحدی، رئیس اسبق بنیاد شهید و امور ایثارگران نیز از سخنرانان این مراسم بود. او گفت: کتاب‌هایی که امروز رونمایی می‌شوند، بستری برای عبور از ظاهر به باطن اسارت است. در این مجموعه بیش از چندین هزار صفحه به رشته تحریر در آمده است. این مجموعه دایره‌المعارف اسارت است. رهبر انقلاب در چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس فرمودند یکی از آفت‌های بزرگ دفاع‌مقدس «تحریف» است؛ تحریف می‌تواند منجر به فروپاشی ارزش‌ها شود و جریان‌های فرصت‌طلب با تحریف، همه چیز را وارونه نشان دهند و کار ده‌نمکی برای شفاف‌سازی فرهنگ اسارت است که نسل به نسل برای آینده خواهد ماند.

درنگ

تعظیم ده‌نمکی در برابر آزادگان

مسعود ده‌نمکی که مجموعه بزرگ و ارزشمند «فرهنگنامه اسارت و آزادگان» با همت و کوشش او منتشر شده است، در باره این اثر گفت: مظلومیت اسرا در این است که تنها عده‌ای از آنها شناخته شده‌اند؛ ما در اردوگاه‌ها ده‌ها قهرمان داشتیم که گمنام و ناشناخته مانده‌اند. کسانی که اگر هر جای دیگر دنیا بودند، به آنها مدال افتخار می‌دادند. مظلومیت اسرا، مرا بر آن داشت که کار بر روی فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان را آغاز کنم؛ مرحله پژوهش آغاز شد و به مدت ۲۰ سال، ۵۰ مصاحبه‌گر، ۵۰ تایپیست و...، کار پیاده‌سازی حدود ۵۰۰۰ ساعت مصاحبه را انجام می‌دادند؛ برای هر اردوگاه، اردوگاه‌نگاری انجام شد؛ اسناد صلیب سرخ اخذ و ترجمه و با خاطرات و اسناد موجود، تلفیق شد و به این ترتیب مجموعه ۷۸ جلدی فرهنگ‌نامه پدید آمد.

این نویسنده، کارگردان و روزنامه‌نگار ادامه داد: به اعتقاد من در بین ایثارگران، چند قشر مظلوم‌تر از سایرین هستند؛ آنها به دلیل عدم فرهنگ‌سازی و این‌که اهل ادعا و تملق نبودند و حقوق خود را مطالبه نکردند، مظلوم واقع شدند؛ من معتقدم مظلوم‌ترین آنها، جانبازان اعصاب و روان و آزادگان هستند.

کارگردان فیلم‌های «اخراجی‌ها» و «رسوایی» و سریال‌های «دادستان» و «آزادی مشروط» در بخشی از صحبت‌هایش گفت: کنت الکساندر دومارانش، رئیس سابق سازمان جاسوسی فرانسه در سفر به عراق از اردوگاه‌های اسرای ایرانی بازدید کرد و در کتاب خود نوشته است: «من در اردوگاه‌های اسرای ایرانی چهره‌ها و چشم‌هایی را دیدم که استقامت‌شان، برای ما تداعی‌کننده جنگ جهانی چهارم بود. متأسفانه ما از درک این موضوع عاجزیم و مفهوم ناقصی به ذهن‌مان متبادر می‌شود.» اگر آزاده‌ها از خود بگویند، همه فکر می‌کنیم از خود تعریف می‌کنند اما این‌گونه نیست.

اداره‌کنندگان اردوگاه‌های اسرا را از خبیث‌ترین افراد انتخاب می‌کردند تا با اسرا برخوردی از سر رحمت و رأفت نداشته باشند؛ اما یکی از فرماندهان اردوگاه‌های اسرای ایرانی، در مقابل اسرای ما احترام نظامی گذاشت و گفت: «ما اسیر شما بودیم، نه شما اسیر ما.» باید ببینیم چه اتفاقی افتاده است که دشمن را به این اعتراف بزرگ وامی‌دارد. باید تاریخ آزادگان را مطالعه کنیم تا بفهمیم نسل امروزی بعثی‌ها، یعنی داعشی‌ها، وهابیان و... چگونه با شیعیان برخورد می‌کنند. من در برابر آزادگان سر تعظیم فرود آوردم.

برش

بهترین مرجع اسارت

مجموعه ۷۸ جلدی فرهنگ‌نامه اسارت و آزادگان که کار آماده‌سازی آن از سال ۷۲ شروع شده بود، شامل سه‌بخش کتاب است؛ بخش اول کتاب‌های مرجع را شامل می‌شود که تا جلد ۱۶ را به خود اختصاص داده و عناوینی چون کتاب‌شناسی آزادگان، فیلم‌شناسی، در قاب تصویر و... را در برمی‌گیرد. بخش دوم شامل ۳۱ عنوان و ۵۹ جلد است. اولین جلد از این بخش معرفی اجمالی اردوگاه‌های عراق نام دارد. ده‌نمکی در ۵۶ جلد بعدی به ۲۰ اردوگاه عراقی به تفصیل پرداخته است که از موصل شروع و با تکریت تمام می‌شود. بعد از آن هم سه جلد به زندان‌های عراق اختصاص دارد.